

2017

Programmabegroting in - één - oogopslag

www.meerssen.nl

Voorwoord

Teneinde burgers en raadsleden meer inzicht te geven in onze meerjarenbegroting 2017-2020 bieden wij u namens het college van Burgemeester en wethouders van de gemeente Meerssen een Programmabegroting in- één-oogopslag aan.

Inhoud begroting in-één-oogopslag:

	Pagina
- Aanbiedingsbrief	4
- Uitgangspuntenbegroting 2017-2020	6
- Overzichten baten en lasten 2017-2020	9
- Geprognosticeerde balans	11
- Samenvatting paragrafen	12

Wij hopen dat deze begroting in-één-oog-opslag bijdraagt aan het gevraagde en benodigde inzicht.

Namens het college van Burgemeester en Wethouders van Meerssen.

Guido Houben
Wethouder Financiën

AANBIEDINGSBRIEF BEGROTING 2017-2020

KOERS VASTHOUDEN

Hierbij ontvangt u de gemeentebegroting 2017, met onze beleidsmatige en financiële voorstellen voor 2017 en volgende jaren. Geïnspireerd door een uitspraak van onze Olympische en Wereldkampioen Maaïke Head, is gekozen voor de titel “Koers vasthouden”. Ons doel is de financiën op orde te brengen en te houden op grond van de uitgangspunten van het bestuursakkoord “Meerssen in balans”. Deze koers houden wij vast.

In deze gemeentebegroting is de septembercirculaire 2016 verwerkt omdat de impact hiervan substantieel is. Eerder is al aan gegeven dat de uitkeringen uit het gemeentefonds sterk kunnen wisselen. Op dit moment laat de uitkering voor 2017 en volgende jaren een positieve tendens zien. Dat stemt positief, maar één zwaluw maakt nog geen zomer. Vandaar dat wij vasthouden aan onze ingezette koers. De dienstverlening naar onze burgers op peil houden maar ook de taakstellingen realiseren. De thans voorliggende begroting is dan ook duurzaam sluitend. Vanuit een gezonde en solide financiële basis kunnen wij dan ook zelfstandig positie bepalen in de ontwikkelingen van het bestuurlijk landschap in Zuid Limburg zoals deze zich op dit moment aandienen.

In de kaderbrief 2017-2020 van 31 mei 2016 hebben wij, mede op uw verzoek (raadsbehandeling gemeentebegroting 2016), aangegeven wat de belangrijkste beleidsopgaven zijn voor 2017 en volgende jaren. Hieronder de meest belangrijke nog eens kort samengevat.

Decentralisaties

Na het transitiejaar 2015 zijn we in 2016 verder gegaan met de transformatie-opgave in het sociaal domein ten aanzien van de decentralisaties. Concreet betekent transformeren in deze het optimaal benutten van de eigen kracht van inwoners en daarmee samenhangend het loslaten van denken in systemen. Voor Meerssen is per saldo in 2015 een onderschrijding ontstaan voor de decentralisaties Wmo en jeugd, ofschoon de verantwoording van de cijfers nog de nodige aandacht vraagt. Dat betekent echter niet dat op iets langere termijn (over 1-3 jaren) deze onderschrijding blijft. We verwachten vanaf 2018 dat er een tekort zal gaan ontstaan voor wat betreft de decentralisaties Wmo en jeugd en dat dit vanaf 2018 alleen maar zal gaan oplopen. Op dat moment zullen wellicht principiële keuzes aan de orde zijn om met de dan beschikbare middelen de ondersteuning aan onze meest kwetsbare burgers te kunnen bieden. We willen dus ook in het sociaal domein een toekomstbestendige basis creëren en onze koers vasthouden.

Vluchtelingen en Statushouders

Ook de vluchtelingenproblematiek gaat niet aan Meerssen voorbij. Van alle gemeenten in Nederland wordt een bijdrage gevraagd in het oplossen van deze problematiek. In Zuid Limburg heeft de provincie hierbij de regie genomen. Meerssen is in haar mogelijkheden beperkt. Vandaar dat voorgesteld wordt incidentele middelen te reserveren voor de mogelijke kosten rondom de vluchtelingenproblematiek; voor crisisnoodopvang of een solidariteitsbijdrage en eventuele aankoop van woningen voor huisvesting van statushouders. De overige taken, zoals maatschappelijke begeleiding en integratie, openbare orde en veiligheid en reguliere communicatie gebeuren vanuit de reguliere opdracht en beschikbare middelen.

Strategische Personeelsplanning (SPP)

In oktober 2015 heeft uw raad de nota SPP vastgesteld en hiermee voor 2016, 2017 e.v. budget beschikbaar gesteld voor de noodzakelijke uitbreiding van de formatie. Met deze uitbreiding kunnen we de dienstverlening op peil houden op basis van het reguliere werk, het door uw raad vastgestelde

beleid uitvoeren en daarnaast ook de verplichte wettelijke taken blijven uitvoeren. Met uitzondering van een bijstelling van de capaciteitsvraag in het ruimtelijke domein houden wij onverkort vast aan de uitvoering van het SPP.

Vernieuwing Besluit Begroting en Verantwoording 2017

De vernieuwing van de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) per 2017 heeft een impact op de begroting 2017. De gemeentebegroting ziet er dan ook op onderdelen anders uit dan u gewend bent. Mede gelet op de vele en vooral late aanpassingen die na de invoering van de nieuwe BBV zijn gepubliceerd, hebben we besloten om de vernieuwing van de BBV sober en doelmatig te implementeren in de begroting 2017. Ondanks deze keuze zijn de programmatotalen vanaf 2017 niet meer te vergelijken met de periode van vóór 2017. Dit komt omdat de overheadkosten apart gepresenteerd moeten worden en dus niet meer naar de programma's worden doorberekend. Voor een verdere toelichting over de vernieuwing van de BBV wordt verwezen naar de leeswijzer in deze programmabegroting.

Hieronder treft u een recapitulatie van de saldi begroting 2017-2020 aan.

Recapitulatie saldi begroting 2017-2020				
	2017	2018	2019	2020
Structurele saldi obv kaderbrief/brandbrief begroting 2016	167.037	357.105	375.205	170.107
Mutaties obv meicirculaire 2016	-219.225	-193.087	-326.248	-340.427
Geactualiseerde saldi obv meicirculaire 2016 (brief 5 juli 2016)	-52.188	164.018	48.957	-170.320
Mutaties obv fictieve julicirculaire (herverdeling subcluster VHROSV)	130.800	81.600	90.800	102.500
Salarissen	-135.517	-114.375	-105.602	-92.514
2e tranche SPP	74.800	74.800	61.433	45.454
Eigen bijdrage CAK, vermindering inkomsten	-125.000	-125.000	-125.000	-125.000
Arrangementen nieuwe wmo (ivm aframing eigen bijdrage CAK)	125.000	125.000	125.000	125.000
OZB woningen/niet-woningen	-73.000	-73.000	-73.000	-73.000
Subsidiebeleid	-36.581	-18.205	0	0
Doelgroepenvervoer, aanbestedingsvoordeel	40.000	40.000	40.000	40.000
Meer Vandaag	-9.200	-9.200	-9.200	-9.200
Detemporisering ICT-nota	-29.900	0	0	0
Mutaties obv septembercirculaire 2016	130.000	379.000	522.900	543.500
Mutaties kapitaallasten/IWP's/BBV en overig	-31.407	4.270	22.110	40.864
Saldi begroting 2017-2020	7.808	528.907	598.398	427.284

Wij stellen de Gemeenteraad voor aan de hand van de voorliggende gemeentebegroting het debat over de bestuurlijke thema's met bijbehorende financiële paragrafen te voeren, welk leidt tot vaststelling van de begroting 2017 en meerjarenbegroting 2018-2020.

Meerssen, 6 oktober 2016

Burgemeester en Wethouders van Meerssen

de secretaris,
mr. J.J.M. Eurlings

de burgemeester,
M.A.H. Clermonts-Aretz

UITGANGSPUNTEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE BEGROTING 2017-2020

De begroting 2017-2020 is samengesteld met inachtneming van navolgende uitgangspunten.

BATEN

Gemeentefondsuitkering

De gemeentefondsuitkering is geraamd op basis van de septembercirculaire 2016.

Belastingen

Voor 2017 t/m 2019 stelt het college een stijging van de OZB-tarieven met 4,5% per jaar voor conform de in 2015 gemaakte afspraken. Voor 2020 is geen stijging van de OZB-tarieven ingeboekt.

Bovengenoemde geldt zowel voor het OZB-tarief eigenaren woningen als voor de OZB tarieven eigenaar niet-woningen en gebruiker niet-woningen.

De verhoging van de leges is beperkt gebleven tot de inflatiecorrectie van 0,9%.

Uitgangspunt bij de afvalstoffenheffing is dat de tarieven kostendekkend moeten zijn. Doordat er in het verleden een aanzienlijke (egalisatie)voorziening afvalstoffen is opgebouwd, is het tarief de laatste jaren niet meer kostendekkend. Er wordt dus ingeteerd op de voorziening afvalstoffen. Voor 2017 zal dit gaan om een bedrag van ongeveer € 98.946. Voorgesteld wordt de tarieven voor 2017 niet te verhogen (meerpersoonshuishouden blijft € 162; eenpersoonshuishouden blijft € 149). Ook de prijs van de restafvalzak blijft gelijk en bedraagt in 2017: € 0,70 voor een zak van 50 liter en € 0,35 voor een zak van 25 liter.

In deze begroting is voor het rioolrecht rekening gehouden met een stijging van 2,15%. Deze stijging bestaat uit 1,25% stijging conform de vastgestelde stijging in het GRP 2013-2017 en 0,9% indexering.

Dividenden, rentevergoedingen en gevolgen verkoop aandelen Essent

De aandelenportefeuille bestaat uit de volgende aandelen:

Enexis Holding NV, BNG, AVL nazorg BV en WML Limburg. Door enkele instanties wordt dividend of een rentevergoeding uitgekeerd.

(*1.000)	Rekening 2015	Begroting 2016 <i>primair</i>	Begroting 2016 <i>Na wijziging</i>	Begroting 2017
Baten:				
Enexis ¹	436	329	366	329
BNG ²	8	8	14	14
APG / Oyens & van Eeghen	672	635	635	525
Brugleningen ³	159	129	151	82
Rentevergoeding Hengelo/Groningen ⁴	198	198	198	198
Lasten:				
Beheerfee APG / Oyens & van Eeghen	-17	-13	-13	-13
Financieringslasten aandelen Enexis	-18	-17	-17	-17
Totaal voordelig	1.442	1.269	1.334	1.269

¹ Voor het dividend van Enexis wordt per 2017 € 0,67 per aandeel opgenomen.

² Bij de Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG) is het reguliere dividend vanaf 2017 geraamd op € 13.963. Dit is € 1,02 per aandeel (aantal aandelen 13.689).

³ De 4^e en laatste bruglening vervalt in 2019.

⁴ Begin januari 2014 zijn 2 leningen bij 2 mede-overheden uitgezet voor in totaal € 7,5 mln. tegen gemiddeld 2,65%.

Bespaarde rente

De bespaarde rente over de reserves en voorzieningen mag ten gunste van de exploitatie komen en als structureel dekkingsmiddel worden ingezet. Hierbij wordt wel de kanttekening gemaakt dat op het moment dat reserves en voorzieningen worden besteed er een probleem voor de exploitatie ontstaat.

In 2017 hebben wij de rentebaar over een bedrag van € 26.000.000,- als structurele rentebaar in de begroting opgenomen. De totale bespaarde rente over de reserves en voorzieningen bedraagt op basis van een rentepercentage van 3% € 1.209.842,-.

Hiervan wordt € 429.842,- incidenteel ingezet en € 780.000,- structureel.

De incidentele rentebaar kan worden gebruikt om incidentele posten af te dekken. In 2017 wordt het niet benutte deel van de incidentele rentebaar ad € 245.478,- toegevoegd aan de post onvoorzien. Hierdoor bedraagt de post onvoorzien in 2017 totaal € 295.478.

LASTEN

Indexering

Als stelpost voor prijsstijgingen is een bedrag van € 90.000 opgenomen. Voor de meerjarenraming geldt het uitgangspunt van constante lonen en prijzen.

Loonkostenstijging

Als stelpost lonen is een bedrag van € 68.500 opgenomen. Ook hier geldt dat de loonkosten binnen de meerjarenraming constant zijn gehouden op het niveau van 2017.

Onvoorzien

Voor de hoogte van de post onvoorzien zijn geen vastgestelde normen. Elke gemeente dient zelf de hoogte van de post onvoorzien te bepalen op basis van het eigen beleid en rekening houdend met de ervaringen uit het verleden. De post onvoorzien kan uitsluitend worden aangewend voor onvoorzien, onvermijdbare en/of onuitstelbare lasten dan wel voor onvoorzien tegenvallende baten.

De gemeente Meerssen reserveert jaarlijks een bedrag van € 50.000. Aan de post onvoorzien 2017 wordt toegevoegd € 245.478 zijnde het niet benutte deel van de incidentele rentebaten. Hierdoor bedraagt de post onvoorzien voor 2017 € 295.478.

Rente percentage

Voor de renteberekeningen over nieuwe investeringen en eigen financieringsmiddelen gaan wij uit van 3%. Voor het financieringstekort hanteren we een percentage van 0,0%.

Activering personeelslasten

In 2017 en volgende jaren wordt rekening gehouden met activering van personeelslasten van jaarlijks € 120.000. Op basis van individuele werkplannen blijkt dat we deze norm kunnen waarmaken.

Decentralisaties Jeugd en Wmo

De decentralisaties Jeugd en WMO zijn budgettair neutraal geraamd.

Meerjarenperspectief

De meerjarenramingen 2017-2020 geven de volgende begrotingsaldi aan;

Saldi: 2017 € 7.808 voordelig
2018 € 528.907 voordelig
2019 € 598.398 voordelig
2020 € 427.284 voordelig

In bovenstaande saldi is rekening gehouden met de volgende incidentele lasten en baten.

Overzicht incidentele lasten en baten begroting 2017

Lasten

Omschrijving	2017	2018	2019	2020
Doorontwikkeling KCC	50.000			
Bijdrage geïntegreerde aanpak mensenhandel	2.614			
Subsidie buurtbus	1.000	1.000		
Buurt(sport)coach		37.000		
Korting overdekt zwemmen Polfermolen	5.000			
Ontwikkelingsvisie (Groot) Meerssen	50.000			
Bijdrage waterleiding Moerveld	10.000			
Uitvoeringsplan economie	20.000			
Participatie in gebiedsontwikkeling A2	10.000			
Vluchtelingenproblematiek	500.000			
Civiele kunstwerken	35.750	20.000		
Toevoeging incidentele rentebaat aan post onvoorzien	245.478	332.147	305.484	277.768
Totaal incidentele lasten	929.842	390.147	305.484	277.768

Baten

Omschrijving	2017	2018	2019	2020
Algemene reserve ivm buurt(sport)coach		37.000		
Algemene reserve ivm vluchtelingenproblematiek	500.000			
Incidentele rentebaat	429.842	353.147	305.484	277.768
Totaal incidentele baten	929.842	390.147	305.484	277.768

Overzicht van lasten en baten van het programmaplan

Autorisatie

Door vaststelling van de begroting en het programmaplan voor 2017 autoriseert de raad het college van burgemeester en wethouders tot het doen van uitgaven, het aangaan van verplichtingen en tot het verwerven van de baten voor de jaarschijf 2017.

Bedragen x € 1.000

	2017	2018	2019	2020
Specificatie:				
Bestuur en dienstverlening	1.672	1.636	1.605	1.542
Openbare orde en veiligheid	1.496	1.458	1.454	1.453
Verkeer, vervoer en openbare ruimte	4.036	4.203	4.164	4.127
Economie	431	412	413	411
Sociaal domein	22.234	21.351	20.867	20.719
Milieu	3.817	4.008	4.243	4.308
Wonen en woonomgeving	4.715	4.722	4.647	4.639
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	685	576	654	689
Overhead	5.547	5.470	5.404	5.351
Lasten ¹	44.633	43.836	43.451	43.239
Specificatie:				
Bestuur en dienstverlening	424	350	227	213
Openbare orde en veiligheid	221	221	221	221
Verkeer, vervoer en openbare ruimte	491	491	491	491
Economie	334	334	334	334
Sociaal domein	3.783	3.908	3.908	3.908
Milieu	4.584	4.848	5.119	5.183
Wonen en woonomgeving	3.891	3.967	3.769	3.724
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	30.240	30.169	29.931	29.657
Overhead	8	8	8	8
Baten ¹	43.976	44.296	44.008	43.739
SALDO VOOR BESTEMMING	-657	460	557	500
Mutaties reserves	665	69	42	-73
SALDO NA BESTEMMING	8	529	599	427

¹ De meerjarenramingen vanaf 2017 zijn volgens de richtlijnen gebaseerd op het principe van constante prijzen. Eventuele verschillen zijn volumeverschillen.

Overzicht lasten en baten begroting 2017 per taakveld

Lasten

Omschrijving	2017	2018	2019	2020
TV0 Bestuur en ondersteuning	8.121	7.901	7.887	7.829
TV1 Veiligheid	1.598	1.560	1.556	1.555
TV2 Verkeer, vervoer en waterstaat	3.097	3.219	3.181	3.147
TV3 Economie	465	446	447	444
TV4 Onderwijs	1.786	1.825	1.738	1.728
TV5 Sport, cultuur en recreatie	2.915	2.897	2.864	2.825
TV6 Sociaal domein	18.019	17.166	16.835	16.738
TV7 Volksgezondheid en milieu	4.592	4.782	4.978	5.043
TV8 Volkshuisvesting, RO en stedelijke vernieuwing	4.682	4.766	4.604	4.597
Totaal lasten	45.275	44.562	44.090	43.906

Baten

Omschrijving	2017	2018	2019	2020
TV0 Bestuur en ondersteuning	31.755	31.113	30.704	30.361
TV1 Veiligheid	257	257	257	257
TV2 Verkeer, vervoer en waterstaat	91	91	91	91
TV3 Economie	367	367	367	366
TV4 Onderwijs	156	145	39	22
TV5 Sport, cultuur en recreatie	292	286	280	246
TV6 Sociaal domein	3.718	3.843	3.843	3.843
TV7 Volksgezondheid en milieu	4.757	5.021	5.291	5.354
TV8 Volkshuisvesting, RO en stedelijke vernieuwing	3.890	3.966	3.820	3.791
Totaal baten	45.283	45.089	44.692	44.331

Geprognosticeerde balans

bedragen * €1.000

Omschrijving	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	31-12-'15	31-12-'16	31-12-'17	31-12-'18	31-12-'19	31-12-'20

ACTIVA:

Vaste activa:

Immateriële vaste activa	58	79	75	71	67	63
Materiële vaste activa	43.864	45.339	53.363	59.260	59.845	60.041
Financiële vaste activa	94.234	87.532	86.800	84.826	74.834	74.056

Totaal vaste activa	138.156	132.950	140.238	144.157	134.746	134.160
----------------------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Vlottende vaste activa:

Vorderingen	1.375	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Liquide middelen	291	0	0	0	0	0
Overlopende activa	4.189	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000

Totaal vlottende activa	5.855	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
--------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Totaal activa	144.011	136.950	144.238	148.157	138.746	138.160
----------------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

PASSIVA:

Eigen vermogen:

Reserves	40.312	39.192	38.412	38.322	38.280	38.352
Resultaat na bestemming	1.482		8	529	598	427
Voorzieningen	14.986	14.485	12.702	11.203	10.321	9.644
Vaste schulden	14.522	12.729	20.398	26.149	18.334	19.301
Vaste schuld overige leningen	65.808	64.947	64.218	63.454	62.713	61.936

Totaal vaste passiva	137.110	131.353	135.738	139.657	130.246	129.660
-----------------------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Vlottende passiva:

Liquide middelen	4.000	1.097	4.000	4.000	4.000	4.000
Kortlopende schulden	-26	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
Overlopende passiva	2.927	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000

Totaal vlottende passiva	6.901	5.597	8.500	8.500	8.500	8.500
---------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Totaal passiva	144.011	136.950	144.238	148.157	138.746	138.160
-----------------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

§ Lokale Heffingen

Overzicht van de lokale heffingen

Onderstaande tabel geeft weer welke opbrengsten uit lokale heffingen zijn geraamd als dekkingsmiddelen in de begroting. Ten opzichte van 2016 zullen deze inkomsten met 2,99% stijgen.

Tabel 1: Opbrengst van de lokale belastingen en heffingen

(bedragen x 1000 euro)	2016	2017	Mutatie*
OZB eigenaar woningen	3.539	3.703	4,63
OZB eigenaar niet-woningen	481	505	4,99
OZB gebruiker niet-woningen	308	323	4,87
Totaal OZB	4.328	4.531	4,69
Afvalstoffenheffing/reinigingsrechten	1.341	1.341	0,00
Rioolrechten	2.585	2.641	2,17
Hondenbelasting	130	130	0,00
Toeristenbelasting	32	32	0,00
Parkeerbelastingen	200	200	0,00
Reclamebelastingen	41	41	0,00
Totaal	8.657	8.916	2,99

* Onder mutatie wordt verstaan de procentuele wijziging van de geraamde opbrengst in vergelijking met de geraamde opbrengst van vorig jaar. Deze is mede als gevolg van volumestijgingen en overige invloeden doorgaans niet gelijk aan de procentuele tariefstijging van de diverse heffingen.

Ontwikkeling van de lokale lasten

Onroerendezaakbelastingen

Tabel 2: Tarieven onroerendezaakbelasting (in percentage van de WOZ waarde)

	Meerssen 2016	Meerssen 2017*	Stijging t.o.v. 2016	Gem. Limburgs tarief 2016
OZB eigenaar woningen	0,1881	0,1966	4,5%	0,1571
OZB eigenaar niet-woningen	0,2550	0,2665	4,5%	0,2327
OZB gebruiker niet-woningen	0,2003	0,2093	4,5%	0,1884

* deze tarieven zullen nog worden bijgesteld ter compensatie van de WOZ waardeontwikkeling!

Afvalstoffenheffing en Reinigingsheffing

Tabel 3: Tarieven afvalstoffenheffing per huishouden (in €)

	Meerssen 2016	Meerssen 2017	Stijging t.o.v. 2016
Eenpersoonshuishoudens	149,00	149,00	0%
Meerpersoonshuishoudens	162,00	162,00	0%
Bedrijven (reinigingsrechten)	162,00	162,00	0%

Rioolrechten

Tabel 4: Tarieven rioolrechten (in €)

	Meerssen 2016	Meerssen 2017	Stijging t.o.v. 2016
Eigenaren vastrecht	127,13	129,86	2,15%
Gebruikers vastrecht	70,06	71,57	2,15%
Gebruikers variabel per m ³ waterverbruik	0,91	0,93	2,20%

Hondenbelasting

Tijdens de behandeling van de begroting 2012 heeft de raad besloten het tarief voor de tweede en volgende hond gelijk te stellen aan het tarief voor de eerste hond en toekomstige tarieven hondenbelasting te bevriezen op het niveau van 2012.

Toeristenbelasting

Het tarief stijgt niet ten opzichte van 2016 en blijft € 1,30 per overnachting.

Parkeerbelastingen

Sinds 2006 worden in de kern van Meerssen parkeerbelastingen geheven. In afwachting van de resultaten van een nader onderzoek naar de parkeerbelasting in Meerssen worden vooralsnog geen tariefswijzigingen voorgesteld.

Tabel 5: Tarieven parkeerbelastingen (in €)

	Meerssen 2016	Meerssen 2017	Stijging t.o.v. 2016
Eerste uur	0,70	0,70	0%
Tweede uur	0,80	0,80	0%
Elk volgende uur	2,00	2,00	0%
Parkeervergunning particulier	60,00	60,00	0%
Parkeervergunning ondernemer/werknemer	120,00	120,00	0%

Reclamebelasting

In de loop van 2011 heeft de raad een reclamebelasting ingesteld van toepassing op ondernemers in de kern van Meerssen. De belasting kent een vast tarief per belastingplichtige. Het tarief voor het jaar 2017 is geraamd op € 550,00.

Ontwikkeling van de woonlasten in Meerssen

De gemiddelde gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden stijgen in het begrotingsjaar met 2,78%. Voor een eenpersoonshuishouden stijgen deze met 2,91%. De woonlasten bestaan uit de onroerendezaakbelasting (voor eigenaren), afvalstoffenheffing en rioolrechten (voor eigenaren en gebruikers). Tabel 6 geeft de omvang van de lokale woonlasten voor een gemiddeld meerpersoonshuishouden in Meerssen weer. Tabel 7 geeft de omvang van de lokale woonlasten voor een gemiddeld eenpersoonshuishouden in Meerssen weer. Bij de berekening is uitgegaan van een gemiddelde WOZ waarde van € 218.000,00 (gemiddelde zoals dit gold voor 2016).

Tabel 6: Woonlasten per meerpersoonshuishouden (in €)

	Meerssen 2016	Meerssen 2017	Stijging t.o.v. 2016
Gemiddelde OZB aanslag	410,06	428,59	4,50%
Afvalstoffenheffing	183,00	183,00	0,00%
Rioolrechten*	333,69	340,93	2,17%
Totaal woonlasten	926,75	952,52	2,78%

* Bij een meerpersoonshuishouden wordt uitgegaan van een gemiddeld waterverbruik van 150 m³.

Tabel 7: Woonlasten per eenpersoonshuishouden (in €)

	Meerssen 2015	Meerssen 2016	Stijging t.o.v. 2015
Gemiddelde OZB aanslag	410,06	428,59	4,50%
Afvalstoffenheffing	163,00	163,00	0,00%
Rioolrechten*	242,69	247,93	2,16%
Totaal woonlasten	815,75	839,52	2,91%

* Bij een eenpersoonshuishouden wordt uitgegaan van een gemiddeld waterverbruik van 50 m³.

Kwijtscheldingsbeleid

Huishoudens met een inkomen op minimumniveau komen in de gemeente Meerssen in aanmerking voor kwijtschelding van lokale belastingen en heffingen. Kwijtschelding wordt verleend op basis van 100% van de bijstandsnorm, waarbij tevens een vermogenstoets plaats heeft. Een en ander is conform het raadsbesluit van 2 mei 2000 nummer 4/13.

Afhankelijk van de inkomens- en vermogenstoetsen worden de heffingen voor minima geheel of gedeeltelijk kwijtgescholden. In de begroting is rekening gehouden met een totaalbedrag van afgerond € 62.400,00 aan kwijt te schelden lokale heffingen. Het betreft hier circa 250 individuele kwijtscheldingen met een gemiddeld bedrag van € 249,50.

Kostenonderbouwing heffingen (alle bedragen x € 1.000)

1. Afvalstoffen en reinigingsrecht	
<u>Kosten taakvelden:</u>	
2.1 Verkeer en vervoer (straatreiniging)	69
6.3. Inkomensregelingen (kwijtschelding)	33
7.3. Afval	1.458
<u>Baten taakvelden:</u>	
7.3 Afval	-/- 500
Netto kosten	1.060
<u>Overig toe te rekenen kosten:</u>	
Overhead	125
BTW	254
Totale kosten	1.439
<u>Opbrengst heffingen:</u>	1.341
Dekking	93%

Beleidsuitgangspunten:

- De gemeente streeft naar kostendekkendheid op begrotingsbasis. Echter overschotten uit het verleden worden ingezet, waardoor tarief niet volledig kostendekkend is.
- Overschotten en tekorten die jaarlijks bij de jaarrekening ontstaan worden verrekend met de egalisatievoorziening afvalstoffenheffing.
- Kosten straatreiniging worden voor 1/3 deel toegerekend
- Personele kosten van afvalbeleid worden voor 100% toegerekend
- Het tarief voor eenpersoonshuishoudens bedraagt ± 92% van het tarief voor meerpersoonshuishoudens

2. Rioolheffing	
<u>Kosten taakvelden:</u>	
2.1. Verkeer en vervoer (straatreiniging)	69
6.3. Inkomensregelingen (kwijtschelding)	29
7.2. Riolerling	1.974
	2.072
Overig toe te rekenen kosten:	
Overhead	193
BTW	286
Totale kosten	2.551
Opbrengst heffingen:	2.641
Dekking	103%

Beleidsuitgangspunten:

- De gemeente streeft naar kostendekkendheid over de totale looptijd van de riolerling. Voor 2017 wordt een kleine overdekking voorzien, welke ruimschoots gecompenseerd wordt de komende jaren, wanneer flink ingeteerd wordt op de egalisatievoorziening rioolbeheer.

- De kostendekkendheid wordt periodiek bepaald en cijfermatig onderbouwd in het gemeentelijk rioleringsplan (GRP). De saldi worden jaarlijks toegevoegd dan wel onttrokken aan de egalatievoorziening rioolbeheer.

Kosten straatreiniging worden voor 1/3 deel toegerekend.

3. Lijkbezorgingsrechten	
Kosten taakveld:	
7.5. Begraafplaatsen (incl. BTW)	152
Overig toe te rekenen kosten:	
Overhead	33
BTW (zit in taakveld 7.5)	-
Totale kosten	185
Opbrengst heffingen:	159
Dekking	86%

Beleidsuitgangspunten:

- De gemeente streeft naar kostendekkendheid op begrotingsbasis.

4. Leges						
Hoofdstuk	Kosten taakvelden	Overhead	BTW	Totale kosten	Leges	%
Titel 1						
1. burgerlijke stand	38	37	1	76	23	30%
2. reisdocumenten	228	101	-	329	249	76%
3. rijbewijzen	80	53	-	133	93	70%
4. verstrekkingen BRP	4	5	-	9	3	33%
5. bestuursstukken/archief/ vastgoedinformatie/diversen	8	8	-	16	2	12%
6. overige publiekszaken	17	19	-	36	17	47%
7. standplaatsen/weekmarkt	14	7	2	23	2	9%
8. kansspelen/inzamelen/ horeca/org.evenementen/ prostitutiebedrijven	20	22	-	42	12	29%
9. telecommunicatie	49	46	1	96	17	18%
10. verkeer en vervoer	2	2	-	4	4	100%
Titel 2						
omgevingsvergunningen/ principeverzoeken/overig	258	239	3	500	171	34%
bestemmingsplanwijziging	87	77	3	167	52	31%
Totaal	805	616	10	1.431	645	45%

Beleidsuitgangspunten:

- De gemeente streeft naar kostendekkendheid van de leges op verordeningniveau. In de tarieventabel is kruissubsidiëring mogelijk tussen en binnen de hoofdstukken van titel 1, 2 en 3. Organisatorisch is dit niet altijd te scheiden. In het bovenstaand overzicht volgt de nummering onder titel 1 dan ook niet de vigerende tarieventabel (2016) vanwege samenvoegingen voor deze opstelling. Daarom ontbreekt in bovenstaand overzicht ook Titel 3 (ondergebracht bij 1).
- De gemeente streeft naar het behoud van een vitale markt in de kern van Meerssen.
- Voor de bouwleges is vanaf 2017 een differentiatie in de tarieven voorzien, gebaseerd op hoogte van de bouwkosten en mate van duurzaamheid van de ingediende bouwplannen.
- Voor de tariefstelling wordt aangesloten bij de wettelijk geldende voorschriften voor de maximaal toegestane tarieven (zoals bij reisdocumenten en rijbewijzen).
- Bij het bepalen van de tariefhoogte kan eveneens een rol spelen:
 - de maatschappelijke aanvaardbaarheid
 - de doelstellingen die de gemeente met bepaalde vergunningen nastreeft
 - de factor dat tarieven niet in bijzondere mate uit de pas lopen ten opzichte van tarieven van andere en/of omliggende gemeenten.

§ Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

De paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing is bedoeld om een beter zicht te bieden op het weerstandsvermogen van de gemeente in relatie tot de risico's. Met deze informatie is een betere beoordeling van de financiële positie mogelijk.

Met weerstandsvermogen wordt het totaal aan direct beschikbare middelen bedoeld waarmee niet-begrote en niet-verzekerde financiële risico's kunnen worden opgevangen. Een goed inzicht in het weerstandsvermogen is essentieel bij het beoordelen van de financiële positie van een gemeente.

Risicoprofiel

Klasse-indeling kans en gevolg:				Vaste Waarde	Beslag op weerstandsvermogen
Klasse	Frequentie	Weging	Bandbreedte	Van X	
1	≤ dan 1 keer per 10 jaar	10%	X > € 1.000.000	2.500.000	250.000
2	1 keer per 5-10 jaar	30%	€ 500.000 < x < € 1.000.000	750.000	225.000
3	1 keer per 2-5 jaar	50%	€ 200.000 < x < € 500.000	350.000	175.000
4	1 keer per 1-2 jaar	70%	€ 50.000 < x < € 200.000	125.000	87.500
5	≤ 1 keer per jaar	90%	X < € 50.000	25.000	22.500

KLASSE	NR.	DE SIGNIFICANTE RISICO'S	WEGING
Klasse 1	1	Bestuurlijke risico's	250.000
	2	Risico inzake Oyens & van Eeghen -beleggingen	250.000
	3	Risico 3D-centralisatie	250.000
Klasse 2	4	Vergrijzing (krimp)	225.000
	5	Diverse milieu risico's (bodemverontreiniging)	225.000
	6	Risico's in de actieve grondexploitatie	Naar reserve grondexploitatie
	7	Rampenbestrijding	225.000
Klasse 3	8	Verzekeringen (eigen risico)	175.000
	9	Risico rondom lager niveau onderhoud gebouwen	175.000
	10	Risico rondom lager niveau onderhoud wegen	175.000
	11	Risico rondom A2	175.000
	12	Juridische aangelegenheden (aansprakelijkheidsstellingen en frauderisico's)	175.000
	13	Toenemende criminaliteit	175.000
	14	Gemeenschappelijke regelingen/deelnemingen	175.000
	15	WMO/Jeugd	175.000
	16	WSW	175.000
	17	Verplichte automatiseringsprojecten/continuïteit	175.000
Klasse 4	18	Archeologisch onderzoeken	87.500
Klasse 5	19	Geen	-

		TOTAAL SIGNIFICANTE RISICO'S 01-01-2016	3.262.500

§ Onderhoud Kapitaalgoederen

Overzicht beheerplannen 2017

Beheerplannen	Door Raad vastgesteld	Looptijd t/m	Financiële vertaling	Achterstallig onderhoud	Bedrag achterstallig onderhoud
Openbare verlichting	2014	2023	Ja	Nee	
GRP	2013	2017	Ja	Nee	
Wegen	2014	2018	Ja	Ja	€ 600.000
Civiele kunstwerken	2016	2019	Ja	Nee	
Gemeentelijke gebouwen*)	Kennisgeving in 2014	2018	Ja	Ja	€ 1.300.000
Groen	2015	2020	Ja	Nee	
Binnen- en buitensportaccommodaties*)	2007		Ja	Nee	
Speeltoestellen	2008		Ja	Nee	
ICT	2016	2020	Ja	Nee	

NB. *) In 2014 is gestart met de uitwerking van het accommodatiebeleidsplan. Na de concretisering van het accommodatiebeleidsplan kan zowel het gebouwenbeheerplan als het beheerplan binnen- en buitensportaccommodaties worden geactualiseerd/vastgesteld. Het bedrag vermeld bij achterstallig onderhoud gemeentelijke gebouwen is derhalve nog gebaseerd op bestaand beleid.

§ Financiering

Rente

Het renteomslag-percentage welke wordt gehanteerd voor de doorberekening van rente naar de producten is vastgesteld op 3,61% (2016: 3,35%). Het percentage van de omslagrente wordt bepaald door de totale rentelasten uit te drukken als een percentage van de relevante boekwaarden (staat van investeringen). In de jaarrekening vindt geen nacalculatie plaats.

De toegerekende rente over het eigen vermogen (reserves) en voorzieningen is vastgesteld op 3,00%.

	2016	2017
Rente langlopende geldleningen	538.570	472.938
Rente reserves	590.228	775.282
Rente voorzieningen	412.595	434.561
Rente gereserveerde investeringen		69.399
Renteverschil rente-omslagberekening	32.364	766
Aflossing leningen doorverstrekt aan WSM	862.169	729.049
Rente leningen doorverstrekt aan WSM	2.938.151	2.783.142
Afschrijvingen	2.062.903	2.088.881
Afschrijvingen gereserveerde investeringen		33.202
Extra afschrijvingen	168.645	0
Totaal kapitaallasten	7.605.624	7.387.220
De rente over het financieringstekort	0,5%	0,0%
De rente over het financieringsoverschot	n.v.t.	n.v.t.
Het rente-omslagpercentage	3,35%	3,61%
De rente over reserves en voorzieningen	3,00%	3,00%

§ Bedrijfsvoering

Personeel & Organisatie

Ontwikkelingen in personeel

Formatie

Uit onderstaand overzicht (peildatum 1 juli 2016) blijkt dat de formatie in 2016 ten opzichte van 2015 is gestegen (11,5 fte). Deze stijging heeft onder andere te maken met de uitvoering van de eerste tranche van het SPP (formatie-uitbreiding) en de indiensttreding van een aantal gedetacheerde medewerkers bij het sociaal team. Voor 2017 is een verdere stijging van FTE's voorzien met 3,8 Fte als gevolg van de 2^e tranche SPP, tot 111,24 Fte.

Meerssen valt met 19.040 inwoners (stand per 1/1/2016) in de inwonersklasse van 10.000 tot 20.000 inwoners. In deze klasse bedraagt het aantal fte's gemiddeld 7,6 per 1.000 inwoners (bron: personeelsmonitor gemeenten 2015 A&O-fonds gemeenten).

Voor Meerssen zou dat 144,4 fte betekenen. Dat cijfer is gebaseerd op de norm van 2015 en dus nog zónder de extra taken en formatie van sociaal team. Met 111,24 fte's ligt de gemeente Meerssen nog steeds ruim onder het landelijk gemiddelde.

Personele aantallen	peildatum 01-07-2014	peildatum 01- 07-2015	peildatum 01- 07-2016	Begroting 2017
Aantal fte	94,69	95,94	107,44	111,24
Waarvan:				
- werkelijke bezetting in fte	90,30	88,85	97,59	
- vacature in fte	4,39	7,09	9,85	
Waarvan in aantal:				
- man	59	58	62	
- vrouw	46	46	54	
- totaal	105	104	116	
Waarvan in aantal:				
- parttime	40	41	51	
- fulltime	65	63	65	

Strategische personeelsplanning (SPP)

Het doel van SPP is dat we toekomstgericht de gewenste capaciteit vaststellen en via een stappenplan de daarvoor benodigde acties uitwerken en in gang zetten. Zeker met de toenemende ontgroening en vergrijzing en als gevolg hiervan de te verwachten uitstroom van personeel is de noodzaak voor een SPP des te groter.

Met SPP kunnen we duidelijk maken in hoeverre de kwantiteit en kwaliteit van het huidige personeel adequaat is voor een effectieve en efficiënte bedrijfsvoering, nu en in de toekomst. De externe en interne (organisatie)ontwikkelingen vertalen zich niet alleen door andere eisen aan werkprocessen en dienstverlening, maar eveneens door andere eisen aan de medewerkers. Belangrijke vraag daarbij is of de gemeentelijke organisatie beschikt over het juiste aantal medewerkers met de juiste kennis, vaardigheden en gedrag.

Kwantiteit

In oktober 2015 heeft uw raad de nota SPP vastgesteld en hiermee voor 2016 en 2017 in totaal een budget van € 1.102.500 beschikbaar gesteld om de formatie uit te breiden. Met de uitbreiding van de formatie kunnen we de noodzakelijke dienstverlening op basis van het reguliere werk, het door uw raad vastgestelde beleid en de verplichte wettelijke uitvoeringstaken blijven leveren. De formatie-uitbreiding voor het sociaal team ad € 608.600 wordt volledig afgedekt uit de decentralisatiegelden.

De netto stijging voor de uitbreiding van de formatie in de rest van de organisatie bedraagt

€ 493.900,--. Omdat de gewenste formatie-uitbreidingen niet in een keer gerealiseerd konden worden, heeft uw raad in 2016 € 244.100 in de begroting opgenomen en voor de tweede tranche was

€ 249.800,-- structureel vanaf 2017 beschikbaar.

De eerste tranche van de uitbreiding is in 2016 opgepakt. In 2017 start de tweede tranche en kunnen we de vervolgstappen zetten om de noodzakelijke formatie op peil te brengen.

In de begroting 2017 is opnieuw scherp gestuurd op prioriteiten om de begroting sluitend te maken. Daarbij is geen onderdeel uitgesloten. Als bijdrage om de begroting duurzaam en meerjarig sluitend te maken is in totaal 1 Fte van de 2^e tranche SPP ingeleverd. Bij de tweede tranche SPP wordt de noodzakelijke formatieuitbreiding ingezet op de taakvelden Economie, Dienstverlening (KCC) en Bedrijfsvoering (P&O). Tevens kunnen de eventuele meerkosten die vanaf 2019/2020 ontstaan als gevolg van de mogelijke overgang van BOA's naar Maastricht hieruit gedekt worden. Door de uitbreiding tot deze functies te beperken, is structureel minder budget nodig voor de formatieve uitbreiding, in plaats van € 249.800 is dan benodigd in 2017 en 2018: € 175.000, 2019: € 188.400, 2020 en verder € 204.300.

Kwantitatieve knelpunten en risico's als gevolg van inleveren 1 Fte 2^e Tranche SPP

Voor Bouw- en woningtoezicht doet zich een knelpunt voor, in elk geval voor de periode 2017-2018. Aangezien er extra toezicht-werkzaamheden voortvloeien uit het project "Meer ruimte voor Couulance" zal binnen het budget van dit project tijdelijk extra capaciteit worden ingehuurd. De Omgevingswet die naar verwachting in 2018 van kracht wordt leidt tot wijzigingen in taken en processen en dan zal vanaf 2018/2019 opnieuw moeten worden bezien of er structurele maatregelen noodzakelijk zijn.

Op het werkgebied Grondzaken (pachten, huren, aan-en verkoop van percelen) is in de afgelopen jaren een aanzienlijke achterstand in de werkvoorraad ontstaan. Om deze achterstand weg te werken zal in 2017 nog een nader voorstel worden gedaan voor tijdelijke uitbreiding van de capaciteit. Gaandeweg de achterstand weggewerkt wordt, zal blijken of de bestaande capaciteit toereikend is. Eventueel zal op een later moment opnieuw uitbreiding van de bestaande capaciteit aan de orde komen.

Kwaliteit

In het kader van het kwaliteitsaspect van het SPP willen we in 2017 het niveau van kennis en competenties in beeld brengen. Dit wordt ook wel "vlootschouw" of "personeelsschouw" genoemd. Vervolgens zullen we de resultaten van deze vlootschouw in 2017 op een procesmatige wijze verder uitwerken binnen de planningshorizon van het SPP (2016-2018). Deze uitwerking geschiedt aan de hand van de bestaande HR-instrumenten, zoals al genoemd: opleiding en competentieontwikkeling, coaching, training on the job, doorstroom, kennisoverdracht, enz.

Op 12 oktober 2016 is de gemeenteraad geïnformeerd over het plan van aanpak voor deze personeelsschouw. Daarna zal aanvullende besluitvorming moeten plaatsvinden om de middelen hiervoor beschikbaar te stellen. In de begroting 2017 is hier nog geen rekening mee gehouden.

Informatisering & Automatisering

Tijdens de raadsvergadering van juli 2016 heeft de raad de ICT nota 2016-2020 vastgesteld. Met deze nota worden de kaders gesteld voor de inzet van ICT middelen ten behoeve van de bedrijfsvoering en dienstverlening van de gemeente Meerssen.

Communicatie

Communiceren in een netwerksamenleving

We leven in een netwerksamenleving. Om dingen voor elkaar te krijgen en idealen te verwezenlijken, gaan mensen voortdurend verbindingen met elkaar aan. Zo zijn scholen, kerken, bedrijven, verenigingen en gemeenten ontstaan. De netwerken in onze samenleving zijn niet van

bovenaf opgelegd, maar vormen zichzelf en veranderen voortdurend. Enkele voorbeelden van initiatieven vanuit onze plaatselijke samenleving zijn burgerinitiatieven als Bunde Nu Samen (mensen samen brengen), De Ruggesteun (mensen ook in materiële zin ondersteunen) en Stichting Duurzaam Meerssen (bevorderen duurzaamheid). Door de komst van internet komen mensen makkelijker met elkaar in gesprek. Hieruit ontstaan voortdurend praatgemeenschappen (online-platforms, zoals de Zilverlijn van het nationaal ouderenfonds) en samenwerkingsverbanden, zoals Burgernet) en de Whatsapp Buurtpreventieteams. Inmiddels zijn er in onze gemeente 19 buurtpreventieteams. Samen zorgen zij voor een veiligere buurt én meer (ver)binding in de buurt. Het opzetten van een buurtpreventieteam is een burgerinitiatief. Waar nodig faciliteert de gemeente.

Interne controle

Voor het jaar 2015 heeft de gemeente Meerssen een verklaring met beperking gekregen. De beperking werd verkregen door het feit dat er nog diverse onzekerheden bleven in de afrekeningen rondom de 3D-processen. In 2016 wordt op dit moment gewerkt aan een zogenoemd verbeterplan.

§ Verbonden Partijen

Overzicht verbonden Partijen

Privaatrechtelijke partijen	Publiekrechtelijke partijen
Vennootschappen:	Vennootschappen:
	NV MTB regio Maastricht
NV Waterleidingmaatschappij Limburg	
NV Bank Nederlandse Gemeenten	Gemeenschappelijke Regelingen:
Enexis Holding NV	Geneeskundige Gezondheidsdienst Zuid-Limburg (GGD)
Enexis BV	Anti Discriminatievoorziening Limburg
Verkoop Vennootschap BV	Veiligheidsregio Zuid-Limburg
Publiek Belang Electriciteitsproductie BV	Verkeersveiligheidsproject Heuvelland
CBL Vennootschap BV	Milieuparken Geul en Maas
CSV Amsterdam BV	Regionale Uitvoeringsdienst Zuid/Limburg (RUD)
	Samenwerkingsverband Maas en Mergelland
	Omnibuzz
	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen
	Gezamenlijke uitvoeringsorganisatie sociale dienst Maastricht-Heuvelland

Mutatieoverzicht Verbonden partijen t.o.v. begroting 2016

Afgevoerde deelnemingen/GR's/verbonden partijen	Toegevoegde deelnemingen/GR's en verbonden partijen
NV Industriebank LIOF – Verkocht in 2015, afgewikkeld in 2016.	*vanaf 2016 Gezamenlijke uitvoeringsorganisatie sociale dienst Maastricht-Heuvelland
Regionale sociale dienst Mergelland Pentasz	

§ Grondbeleid

Inleiding

De resultaten van een adequaat grondbeleid kunnen een positieve bijdrage leveren aan het realiseren van de missie zoals verwoord is in de toekomstvisie: 'Meerssen streeft naar een kwalitatieve versterking van het woon- en leefklimaat, respectievelijk van het landelijke karakter van de gemeente'.

Het grondbeleid heeft invloed op en samenhang met de realisatie van de raadsprogramma's op het gebied van ruimtelijke ordening, verkeer en vervoer, cultuur, sport en recreatie en economische zaken (programma's 3, 4, 5 en 7)

In het dienstjaar 2010 is de nota Grondbeleid Meerssen (2010) vastgesteld. Hierdoor is voldaan aan de aanbevelingen uit het financieel verdiepingsonderzoek van de provincie Limburg (FVO).

Financiële positie m.b.t. gronden

In december 2015 heeft de gemeenteraad besloten tot een eindafrekening van alle actieve grondexploitaties en een deel van de passieve grondexploitaties. Deze afrekeningen zijn in het verleden niet gedaan om eventuele kleinere nakomende kosten en/of opbrengsten alsnog te kunnen boeken en zo het totaaloverzicht te kunnen houden op projecten

Reserves

Per 31-12-2016 is het saldo van de grondreserves geraamd op	€ 488.318
Dit is als volgt samengesteld:	
• Reserve bovenwijkse voorzieningen:	€ 343.556
• Reserve grondexploitatie:	€ 144.762

§ Demografische ontwikkelingen

Inleiding

Net als in de hele Regio Maastricht-Heuvelland is er sprake van een gestage afname en een wijziging van de samenstelling van de bevolking.

De gemeente Meerssen heeft te maken met de volgende ontwikkelingen:

Bevolkingskrimp: de komende 25 jaar zal de populatie van de gemeente met ca. 17% afnemen. Een kwantitatieve uitbreiding van de woningvoorraad is hierdoor niet meer aan de orde. De voorraad zal moeten worden verkleind om leegstand te voorkomen.

Vergrijzing en scheiding wonen en zorg: over 25 jaar is ca. 23% van de bevolking ouder dan 75 jaar, dat is bijna 2,5 keer zoveel als op dit moment. Door de afbouw van de intramurale capaciteit zullen meer ouderen langer thuis blijven wonen en afhankelijk zijn van o.a. extramurale zorg. Naast de vraag of de woningen hiervoor geschikt zijn vraagt dit een adequate infrastructuur met maatschappelijke voorzieningen.

Afstemming vraag en aanbod: Er is sprake van een groeiende vraag naar zorggeschikte woningen en betaalbare huurwoningen. Vanwege het feit dat er geen uitbreiding van de woningvoorraad kan plaatsvinden ligt hier een opgave in het kwalitatief aanpassen van bestaande wooneenheden. Ook wordt de 'mismatch' tussen vraag en aanbod veroorzaakt door 'scheefwonen' en een beperkte doorstroming.

Afname aantal huishoudens: het aantal huishoudens neemt tot 2040 af met ca. 10%: van afgerond 8.400 in 2016 tot 7.300 in 2040. De daling van het aantal inwoners gaat de komende jaren nog niet gepaard met vermindering van het aantal huishoudens. Dit neemt nog enigszins toe mede als gevolg van de verdunning van gezinnen (m.n. partner-scheiding).

Demografie Gemeente Meerssen

JAAR	2013	2015	2018	2023	2028	2040
totale bevolking	19.362	19.154	18.836	18.279	17.694	15.982
index 2013=100		99	97	94	91	83
jeugd 0-19 jaar	3.918	3.731	3.468	3.141	2.923	2.795
index 2013=100		95	89	80	75	71
75 jaar en ouder	1.833	2.008	2.178	2.680	2.997	3.608
index 2013=100		110	119	146	164	197
85 jaar en ouder	403	476	567	690	828	1.210
index 2013=100		118	141	171	205	300
aandeel jeugd tov bevolking	20%	19%	18%	17%	17%	17%
aandeel 75 plus tov bevolking	9%	10%	12%	15%	17%	23%
aandeel 85 plus tov bevolking	2%	2%	3%	4%	5%	8%

Bron Etil

Ontwikkeling aantal huishoudens Gemeente Meerssen

JAAR	2013	2018	2023	2028	2040	Δ 2013-2040
Totaal huishoudens	8.308	8.359	8.309	8.157	7.363	-945
index 2013=100	100	101	100	98	89	
Ratio inwoners/huishouden	2,33	2,25	2,20	2,17	2,17	
65+ huishoudens	2.742	3.101	3.355	3.645	3.763	1.021
index2013=100	100	113	122	133	137	
Ratio 65+ inwoners/huishouden	1,60	1,60	1,60	1,61	1,64	

Gevolgen van demografische ontwikkelingen kunnen voelbaar zijn op meerdere beleidsterreinen als wonen, onderwijs en zorg. De gevolgen kunnen extra voelbaar zijn door andere ontwikkelingen als de ontwikkelingen binnen het Sociaal Domein. Ook is er door de krimp sprake van dalende gemeentelijke inkomsten en toenemende (beheers)uitgaven.

De gemeente staat hierdoor op fysiek, sociaal en financieel gebied voor opgaven die vragen om een vernieuwde strategische aanpak en een transformatie op verschillende vlakken, in het bijzonder qua woningvoorraad, maatschappelijke voorzieningen. Hierbij dient een evenwichtige balans te ontstaan tussen ambities (toekomstvisie) en mogelijkheden, tussen bezuinigingen en investeringen. Werken aan een toekomstbestendig Meerssen betekent dan ook een nieuwe rol van de gemeentelijke organisatie, waarbij enerzijds sprake is van een arrangerende gemeente (die meer overlaat aan de burger en het maatschappelijk middenveld) en anderzijds van een actief optredende overheid die actief anticipeert en inspeelt op belangrijke maatschappelijke effecten ter behoud van de leefbaarheid en vitaliteit van de kernen.

Tot nu toe zijn de financiële consequenties vanwege de demografische ontwikkelingen alleen gebiedsgewijze geïdentificeerd:

- beheer van openbare ruimte: het areaal zal toenemen als gevolg van verdunning van de woningvoorraad en de daarmee gepaard gaande toevoeging van infrastructuur (groen);
- concentratie van voorzieningen voor onderwijs, sport en cultuur (verbouw, verkoop, sloop, herinrichting);
- afschrijving van potentiële gemeentelijke bouwlocaties;
- herinrichting van de openbare ruimte (bevordering toegankelijkheid voor mensen met mobiliteitshulpmiddelen);
- behoud en bevordering van sociaaleconomische vitaliteit;
- transformatieprojecten: "Meerssen-West" en "Rothem-Zuid";
- verhoging van de belastingdruk voor alle burgers (stijging kosten per huishouden) en daarmee ook toename van kwijtscheldingen.

Het gemiddelde inkomen en WOZ waarde in de gemeente Meerssen ligt substantieel hoger dan het provinciaal en landelijk gemiddelde. Ondanks dit feit is de betaalbaarheid en het huishoudboekje van de inwoners van Meerssen ook een aandachtspunt, dit met name wat betreft wonen en zorg. In 2016 is dit in het verdiepingsonderzoek inzichtelijk gemaakt.

Inkomen / WOZ / Verstedelijkingsgraad	Meerssen	Limburg	Nederland	Heerlen	Helmond	Maastricht	Roermond	Sittard
Gemiddeld besteedbaar inkomen in €	21.300	19.300	20.600	18.300	19.600	19.100	19.400	19.600
Gemiddelde WOZ-waarde in €	216.000	180.000	211.000	123.000	206.000	178.000	174.000	157.000
Inwoners per km ²	712	520	502	1.946	1.523	2.160	936	1.186

Bronnen: waarstaatjegemeente.nl, CBS, ABF/Primos

§ Taakstellingen en reserveringen

Inleiding

Ter verbetering van het inzicht in de financiële positie adviseert de Provincie een paragraaf Taakstellingen en Reserveringen op te nemen.

Inmiddels zijn een aantal taakstellingen/ombuigingen gerealiseerd. Hier wordt verder niet meer op teruggekomen in deze begroting. Middels aparte raadsvoorstellen of de reguliere bestuursrapportages wordt de raad hierover geïnformeerd.

In 2015 waren voor de totstandkoming van de begroting een aantal (meerjarige) taakstellingen en ombuigingen ingezet. De taakstellingen en ombuigingen die inmiddels gerealiseerd zijn, worden niet meer in deze begroting opgenomen. Daarentegen zijn er taakstellingen/ombuigingen die uitgesteld/geschrapt of nog niet gerealiseerd zijn of taakstellingen/ombuigingen die een ingroei kennen.

Deze zijn in deze paragraaf opgenomen.

Taakstellingen/ombuigingen die geschrapt zijn

In de begroting 2016 was onderstaande taakstelling inzake verhoging tarieven parkeerbelasting opgenomen. Conform de kaderbrief begroting 2017-2020 d.d. 31 mei 2016 wordt deze taakstelling structureel geschrapt in afwachting van het parkeerbeleid. Voor een verdere toelichting hiervan wordt verwezen naar eerder genoemde kaderbrief.

Taakstelling	2017	2018	2019	2020
Verhoging tarieven parkeerbelasting	11.500	11.500	11.500	11.500

Nog openstaande taakstellingen/ombuigingen

Taakstelling	2017	2018	2019	2020
Accommodatiebeleid/gebouwenbeheer	117.383	217.383	217.383	217.383

Korte toelichting op de nog openstaande taakstelling/ombuiging accommodatiebeleid/gebouwenbeheer:

De totale taakstelling op accommodatiebeleid is opgebouwd uit een bezuinigingsopdracht van 25% op buitensportaccommodaties en gemeenschapshuizen uit eerdere jaren en een taakstelling die in de begroting 2015 was opgenomen voor de jaren 2016 en volgende.

In onderstaande tabel zijn al deze taakstellingen samenvattend opgenomen en is tevens opgenomen wat van deze taakstellingen reeds gerealiseerd is.

Taakstelling	2017	2018	2019	2020
Bezuinigingsopdracht 25% buitensportaccommodaties	113.750	113.750	113.750	113.750
Bezuinigingsopdracht 25% gemeenschapshuizen	50.000	50.000	50.000	50.000
Taakstelling accommodatiebeleid uit begroting 2015	200.000	300.000	300.000	300.000
Totale taakstelling	363.750	463.750	463.750	463.750
Totaal reeds gerealiseerde taakstelling	246.367	246.367	246.367	246.367
Nog te realiseren taakstelling	117.383	217.383	217.383	217.383

Financiële onzekerheden m.b.t. decentralisaties

Gemeenten zijn vanaf 1 januari 2015 verantwoordelijk voor jeugdzorg, werk en inkomen (participatie) en zorg aan langdurig zieken en ouderen. Deze taken komen bovenop de taken die de gemeenten op een aantal van deze vakgebieden al had.

Volgens de Rijksoverheid konden deze taken beter gedecentraliseerd worden naar gemeenten omdat deze de zorg effectiever, met minder bureaucratie en goedkoper zouden kunnen leveren, omdat zij dichterbij de inwoners zitten. Echter, de budgetten zijn hierbij vanuit het Rijk niet één op één overgeheveld, maar zijn gepaard gegaan met flinke kortingen; ook in 2017 en volgende jaren zullen er verdere kortingen plaatsvinden op de decentralisatiebudgetten.

Om eventuele incidentele risico's te kunnen afdekken is er vanaf 2015 een reserve decentralisaties ingesteld. Eventuele incidentele overschotten of tekorten in de komende jaren met betrekking tot de decentralisaties jeugd en Wmo kunnen met deze reserve verrekend worden.

